

ności Litanii loretańska nie zawsze i nie dla wszystkich jest w pełni zrozumiała, być może dlatego, że jej początki sięgają pełnej symboliki średniowiecznej tradycji monastycznej. Litanie zawiera w sobie wezwania nawiązujące do obrazów biblijnych, sformułowania Ojców Kościoła i nazwy zawarte w dawnych formularzach mszalnych i brewiarzowych. Pierwsza wersja tego rodzaju modlitwy powstała w XII w. we Francji, ale nie zachowała się do naszych czasów. Obecnie używamy tekstu, który powstał w pierwszej połowie XVI w. w Loreto. I stąd wzięła się nazwa „loretańska”. W 1587 r. papież Sykstus V związał z jej odmawianiem przywilej odpustu. W roku 1631 zakazano wprowadzania jakichkolwiek zmian w litanii bez zezwolenia Stolicy Apostolskiej, co wpłynęło na jej ujednoczenie. Do oficjalnie wtedy uznanej wersji litanii dodawano w późniejszym czasie jeszcze następujące wezwania: Królowo Różańca świętego (1883 r.), Królowo bez zmazy pierworodnej poczęta (1854 r.), Matko dobrej rady (1903 r.), Królowo pokoju (1917 r.), Królowo wniebowzięta (1950 r.), Królowo świata (1954 r. – tylko dla niektórych kościołów lokalnych, nie jest to więc wezwanie powszechnie obowiązujące), Matko Kościoła (1980 r.), Królowo rodzin (1995 r.), Królowo Polski (w 1922 r. zastąpiło wezwanie Królowo Korony Polskiej będące w litanii od 1656 r.). Konferencja Episkopatu Polski zatwierdziła w roku 2020 polskie tłumaczenie trzech nowych wezwań litanii: Mater misericordiae – Matko miłosierdzia, Mater spei – Matko nadziei, Solacium migrantium – Pociocho migrantów. W obecnym kształcie litanie ma 55 wezwań.

Chodzić po wodzie - cz. 38

To właśnie te wszystkie cuda, o których słyszymy, czytamy, wołają: Jezus naprawdę żyje, Bóg naprawdę troszczy się o człowieka, On naprawdę jest dobry, Bóg naprawdę jest wielki i Bóg naprawdę chce się objawić człowiekowi.

Tutaj chciałbym połączyć te wszystkie rzeczy, o których sobie mówiliśmy, a więc: obraz Boga, wiarę w Boga i modlitwę. Wiemy, że modlitwa, to jak ją przeżywamy i jakich jej owoców będziemy doświadczać zależy od naszej wiary. Nasza wiara zaś zależy od obrazu Boga jaki mamy. Dlatego pamiętajmy o tym wezwaniu, które stanowi jeden z fundamentów modlitwy: „*Stawiam sobie zawsze Pana przed oczy (...)*” (Ps 16,8). Właśnie o to chodzi, to musi być zawsze. Pamiętajcie: Piotr zaczął tonąć jak nie popatrzył na Jezusa. Później znowu jak popatrzył na Jezusa został uratowany. Podobnie o tej prawdzie przypominają nam

czające miłość ofiarną, miłość jako dar z samego siebie. O tej miłości mówi w dzisiejszej Ewangelii Jezus do swych uczniów: «Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich» (J 15,13). Źródłem takiej miłości jest tylko Bóg: «Trwajcie w miłości mojej! Jeśli będziecie zachowywać moje przykazania, będziecie trwać w miłości mojej, tak jak Ja zachowałem przykazania Ojca mego i trwam w Jego miłości» (J 15,10).

Czym jest więc miłość, jaką niesie w sobie treść, jak ją opisać? Potrzebuje dotyku, bliskości, jednak nie można jej ograniczyć jedynie do tego wymiaru, bo człowieka nie można zamknąć w jego cielesności. Miłość wymaga poświęcenia, wyrzeczenia, ale gdyby była tylko taką, spalilibyśmy się jak świece, bo nie można tylko dawać, trzeba również brać. Dlatego miłość jest wzajemną wymianą. Myśli, odczuć, przyjaźni. O takiej miłości mówi do nas Jezus: «To wam przykazuję, abyście się wzajemnie miłowali» (J 15,17). **(Nikodem)**

Czytaj Pismo Święte – cz. 2 (Stach Nowak OP).

7. Zwój – czy wiesz co to są filakterie? To takie pudełeczka z ustępami Tory, noszone przez Żydów. Warto zapisać sobie jakiś fragment Pisma Świętego, choćby jedno zdanie i nosić je przy sobie przez cały dzień.

8. Modlitwa słowami Pisma Świętego – w całej Biblii jest wiele modlitw. Księga Psalmów to po prostu *modlitewnik*, z którego warto korzystać w każdej sytuacji życia. Kościół od wieków tak się modli, bo nasza modlitwa jest natchnionym darem Boga. Jest ona także rozmową z Bogiem, a więc i czasem słuchania Jego słów.

9. Czytanie tematyczne – chcesz wiedzieć, co Bóg myśli o cierpieniu, przebaczeniu, miłości – możesz przeszukać Biblię właśnie pod tym kątem, skupiając się tylko na tym, co w tym momencie cię interesuje.

10. Czytanie z książką – są takie książki, które warto czytać, równoległe z Pismem Świętym. To książki o Piśmie Świętym, o poszczególnych jego księgach. Dzięki nim można lepiej je zrozumieć.

11. Czytanie z pytaniem: kim jest Bóg? – Pismo Święte jest o Bogu, Jego Objawia. Jeśli jesteś Nim zainteresowany, chcesz Go poznać warto zadać każdemu zdaniu w Biblii i jednocześnie jej całości, to pytanie.

12. Podręcznik działania Boga – Z Biblii można się dowiedzieć przede wszystkim jednej rzeczy: *jak działa Bóg*. Wiedząc to, łatwiej jest dostrzec Jego działanie w swoim życiu i na nie się otworzyć.

13. Rozważanie i rozmowa chrześcijan – wspólne czytanie Pisma Świętego ma moc, ponieważ chrześcijanie są w szczególny sposób „do-

padnięci” przez Ducha Świętego, który działa w Kościele. Bóg delikatnie posługuje się i działa przez ludzi, którzy tego chcą, a więc we wspólnocie mogą się o Nim dowiedzieć dużo więcej niż w pojedynkę.

14. Targum – zapisz na środku dużej kartki fragment Biblii, a dookoła zapisuj osobisty komentarz, parafrazy tekstu oraz przemyślenia dotyczące poszczególnych słów, zdań, większych części.

15. Metoda adekwacji antropologicznej – Jeśli w Piśmie Świętym jest mowa o radości, smutku czy lęku, ojcostwie, zabawie czy nadziei, to najprościej jest odkryć sens tego fragmentu przez zrozumienie na czym polega ten fenomen. Wiele zmieniło się w ciągu wieków, ale z ludźmi Biblii łączy nas najbardziej człowieczeństwo i doświadczenie życia. W Jezusie Bóg posłużył się ludzkim życiem, aby wyrazić siebie w sposób najbardziej zrozumiały dla nas, językiem naszego człowieczeństwa.

16. Medytacja czasowa – daj sobie określony czas na medytację i pochylenie się nad konkretnym fragmentem. Nie zniechęcaj się, gdy po chwili nie będziesz wiedzieć, co dalej. Trwanie w bliskości Słowa Bożego ma sens nawet, gdy nie pojawiają się żadne mądre myśli czy doznania. To bardzo wartościowa metoda, bo pozwala wyczyścić nasz umysł i realnie przygotowuje na usłyszenie Boga.

17. Odkrycie Biblii w Liturgii – istnieje ścisła łączność między Słowem Bożym a tym, co dzieje się na Mszy. Spróbuj odnaleźć te połączenia. Spróbuj także odkrywać źródła znaków liturgicznych w Biblii.

18. Metoda historyczno-krytyczna – wymaga ciekawości świata biblijnego. Warto sięgnąć po komentarz lub słownik tłumaczący ówczesne realia, charakterystyczne terminy, które dziś rozumiemy całkiem inaczej. Ta metoda pozwala zrozumieć kontekst kulturowy i geograficzny. Odkryj różne ciekawostki językowe jak np. biblijne gatunki literackie czy też wewnętrzne odniesienia do innych tekstów Biblijnych (*Jaką księgę najczęściej cytuje Pan Jezus i Nowy Testament?*). To pozwoli ci lepiej zrozumieć: kto, co, do kogo i dlaczego mówi.

19. Egzegeza retoryczna – przyjrzyj się strukturze Pisma Świętego i konkretnego fragmentu. Dla żydów np. niezwykle ważne było jak tekst brzmiał i jak została ułożona jego struktura. Wiele zdań i myśli jest powtarzanych w specyficzny sposób tak, aby sens objawiał się dosłownie pomiędzy wierszami (tzw. paralelizmy, np. w Psalmach). Są fragmenty, które zostały skonstruowane w sposób symetryczny (koncentryczny), co pozwala usłyszeć w wyjątkowy sposób centralną treść (słowo).

20. Pryzmat Paschy Jezusa Chrystusa – nie da się zrozumieć prawdziwego sensu Biblii bez Jezusa Chrystusa – Słowa, które przyjęło

ludzką postać. Dla nas punktem centralnym całej Biblii jest Pascha Jezusa. Myśl o tym, kiedy czytasz dowolny fragment Pisma Świętego. Zobacz go w ciemności i świetle Śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa, a odkryjesz jeszcze więcej. Przez Chrztost (zanurzenie w Śmierci i Zmartwychwstaniu) możesz to samo zrobić z każdym fragmentem swojego życia. Dzięki temu Słowo stanie się ciałem na nowo. W tobie.

Litania loretańska – cz. 1.

Litanie to jedne z najpopularniejszych modlitw, które w ludowej pobożności maryjnej zajmują szczególne miejsce. Wyraz „litanie” pochodzi z języka greckiego, od czasownika *litaneo* oznaczającego „pokornie prosić, błagać”. Litania jest szczególnym „łańcuchem” modlitewnych wezwań następujących po sobie, rytmicznie odmawianych, we właściwej sobie sekwencji. Rozpoczynają się one od trzykrotnego błagania Chrystusa, który jest naszym Panem - zwrotu zaczerpniętego z liturgii starożytności chrześcijańskiej – *Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison, Chryste usłysz nas, Chryste wysłuchaj nas* oraz inwokacji do Osób Trójcy : *Ojciec z nieba, Boże, Synu, Odkupicielu świata, Boże, Duchu Święty, Boże, Święta Trójco, Jedyne Boże – zmiłuj się nad nami*. Ten wstęp ustawia właściwie naszą modlitwę - litanie są modlitwami chrystocentrycznymi, skierowanymi do Boga, naszego Pana. Jezus założył Kościół, który stanowi Jego Mistyczne Ciało i zaprosił ludzi do współdziałania w Jego dziele. Maryja i święci mają swój udział w tej misji. Kolejne wezwania litanii świadczą o tym, za czym pośrednictwem te błagania ku Bogu kierujemy. I tak Litania do wszystkich świętych, do św. Józefa czy do Matki Bożej wskazuje nie na źródło i cel, którym jest zawsze Bóg w Trójcy Jedyne, ale na osobę lub osoby, za pośrednictwem i za wstawiennictwem których kierujemy do Boga nasze błagalne prośby. Modlitwa przez wstawiennictwo Maryi i świętych ma inny charakter niż modlitwa kierowana do samego Boga, dlatego powtarzamy zwrot „módl się za nami”.

Najpopularniejszą z litanii do Matki Bożej jest Litania loretańska, często odmawiana przez wiernych prywatnie, jak i podczas różnych maryjnych nabożeństw, zwłaszcza majowych. Różnorodność określeń i zwrotów wezwań litanijnych z jednej strony wyraża wspaniałość Boga, którego dziełem jest Maryja, który „uczynił jej wielkie rzeczy”, z drugiej zaś jest wyrazem miłości wiernych do Maryi, którzy chcieliby na nowo i coraz piękniej określać Tę, którą kochają. Każdy komplement pod adresem matki Bożej jest w istocie chwałą Bożą. Pomimo swej popular-